

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	SSO Magdalena Sajur-Kordula
Protokolant:	sekretarz sądowy Patrycja Żuk

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2015 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Sp. z o.o. z siedzibą w J.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

o stwierdzenie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 31 sierpnia 2012 r. nr: (...)

I. oddala odwołanie,

II. zasądza od (...) **Sp. z o.o. z siedzibą w J.** na rzecz **Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów** kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Magdalena Sajur-Kordula

Sygn. akt XVII AmA 110/12

UZASADNIENIE

W dniu 31 sierpnia 2012 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał decyzję, o nr (...), którą:

I. na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej: uokik) **uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ww. ustawy, działania (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. polegającą na bezpodstawnym obciążaniu konsumentów nieprzyłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej, dowożących nieczystości ciekłe do punktu zlewnego w C., opłatami dodatkowymi za przekroczenie ustalonych parametrów zanieczyszczeń oraz kosztami badań laboratoryjnych każdorazowo dowożonych ścieków, co narusza dobre obyczaje i godzi w zbiorowe interesy konsumentów **i nakazał zaniechania jej stosowania**

II. na podstawie art. 106 ust.1 pkt 4 uokik, w zw. z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ww. ustawy, **nałożył** na (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. **karę pieniężną** w wysokości 19.317 zł.

(decyzja, k. 4-10)

Odwołanie od powyższej decyzji 14 września 2012 r. wniósł przedsiębiorca – (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. (dalej: (...)), zaskarżając decyzję w całości i wnosząc o zmianę decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy, ewentualnie – w przypadku

zaistnienia przesłanek – o uchylenie decyzji w całości, a także o zasądzenie na rzecz odwołującej Spółki zwrotu kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Zaskarżonej decyzji zarzucono naruszenie następujących przepisów prawa materialnego:

- a) art. 24 ust. 2 uokik poprzez błędną wykładnię, skutkującą uznaniem, że działanie przedsiębiorcy było bezprawne,
- b) art. 353¹ k.c. poprzez błędną wykładnię, skutkującą uznaniem, że naruszając zasady współżycia społecznego (...) nie może powoływać się na wyrażoną w powyższym przepisie swobodę umów,
- c) art. 9 ust. 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków poprzez błędną wykładnię, skutkującą uznaniem, że (...) w tym przepisie dopatrywał się podstawy naliczania opłat, podczas gdy w przepisie tym zagwarantowane jest wyłącznie prawo do badania jakości ścieków bytowych, a przepis ten winien być stosowany jedynie łącznie z innymi przepisami stanowiącymi prawo miejscowe, wskazanymi przez (...),
- d) § 28 ust. 1 Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków poprzez błędną wykładnię, skutkującą uznaniem, że oczyszczalnia ścieków nie jest urządzeniem kanalizacyjnym, co w konsekwencji doprowadziło do uznania że § 28 ust. 3 Regulaminu nie ma zastosowania w niniejszej sprawie,
- e) § 6 pkt 11 Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków poprzez niezastosowanie i w konsekwencji przyjęcie, że umowa określona w § 28 ust. 4 regulaminu jest wyłącznie umową, określoną w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, podczas gdy umowa wskazana w § 28 ust. 4 regulaminu dotyczy również umowy, o której poczyniona jest wzmianka w § 6 pkt 11 Regulaminu.

(odwołanie, k. 11-19).

W odpowiedzi na odwołanie z 9 listopada 2012 r. – uznając, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie i podtrzymując dotychczasowe stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji - Prezes UOKiK wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(odpowiedź na odwołanie, k. 46-52).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie świadczenia usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na obszarze gminy J.. Spółka prowadzi punkt zlewny, zlokalizowany przy oczyszczalni ścieków w C., do którego są dowożone nieczystości ciekłe ze zbiorników bezodpływowych mieszkańców gminy J., których nieruchomości nie zostały przyłączone do gminnej sieci kanalizacyjnej.

dowód: odpis aktualny z rejestru przedsiębiorców, k. 22-23; Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, k. 93-105 akt admin.

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 11 Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XXXIX/354/2008 Rady Miejskiej w J. z 22 grudnia 2008 r. (dalej: Regulamin), odbiorca, którego nieruchomość nie jest podłączona do kanalizacji sanitarnej oraz nie posiada własnej przydomowej oczyszczalni ścieków ma obowiązek zawarcia z (...) umowy na zrzut ścieków zebranych w zbiorniku bezodpływowym. Według pkt 12, ścieki ze zbiorników bezodpływowych w całości powinny być dostarczone do punktu zlewnego. W pkt 13 przewidziano, że odbiorca zobowiązany jest do podpisania umowy z podmiotem uprawnionym do opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Natomiast stosownie do pkt 14, odbiorca, o którym mowa w pkt 11 ma obowiązek usuwania ze zbiornika bezodpływowego nieczystości ciekłych systematycznie w sposób uniemożliwiający wpływ nieczystości ze zbiornika.

dowód: Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, k. 93-105 akt admin.

(...) zawiera z konsumentami umowy o odbiór ścieków ze zbiorników bezodpływowych w oparciu o przygotowany przez siebie wzorzec umowy.

W § 3 ust. 1 umowy Przedsiębiorstwo zobowiązuje się do odbierania ścieków ze zbiornika bezodpływowego odbiorcy usług w punkcie zlewnym, znajdującym się na oczyszczalni ścieków w C.. Z kolei zgodnie z ust. 2, odbiorca usług zobowiązuje się do dostarczania ścieków, których parametry nie przekraczają wartości określonych w załączniku do umowy. W przypadku dostarczenia ścieków, których parametry przekraczają ww. wartości, Przedsiębiorstwo ma prawo naliczyć odbiorcy usług opłatę dodatkową (ust. 3). Kwestie związane z przeprowadzaniem badania jakości ścieków dostarczonych do punktu zlewnego oraz sposób naliczania opłaty dodatkowej wskazuje załącznik do umowy (ust. 4). Przedmiotowy załącznik w § 1 przewiduje, że Przedsiębiorstwo zobowiązuje się do odbioru ścieków bytowych w ilości i składzie określonym w załączniku. Stosownie do § 2 załącznika, ścieki dostarczane przez odbiorcę usług ze względu na projektowe zdolności oczyszczalni ścieków nie powinny przekraczać parametru ChZT – 1500 mg O₂/l. Stwierdzone podczas badań laboratoryjnych przekroczenia stanu lub składu ścieków stanowią podstawę naliczania dla odbiorcy usług opłaty dodatkowej, ustalonej według podanego wzoru (§ 3 ust. 2, § 6 załącznika). Kontrole mają być przeprowadzane przy każdorazowym zrzucie ścieków w punkcie zlewni (§ 4 załącznika). Zgodnie z § 8 ust. 2 załącznika, koszty pobierania próbek oraz wykonywania pomiarów i analiz, na podstawie których stwierdzono przekroczenie parametrów wymienionych w § 2 ponosi odbiorca usług. W § 7 załącznika przewidziano, że za szkody spowodowane z winy odbiorcy usług na skutek dostarczania do punktu zlewnego ścieków przekraczających parametry określone w § 2, a w szczególności: zrzucanie odpadów stałych powodujących zakłócenia w pracy urządzeń oczyszczających lub powodujących mechaniczne uszkodzenia tych urządzeń, czy zrzucanie cieczy i substancji agresywnych, lepkich – Przedsiębiorstwo obciąża odbiorcę usług odszkodowaniem w wysokości poniesionych strat.

dowód: przykładowa umowy o odbiór ścieków ze zbiorników bezodpływowych wraz z załącznikiem zawarta z konsumentem, k. 118-119 akt admin.

W piśmie do Prezesa UOKiK z 5 lipca 2011 r. (...) oświadczyło, że zarządzeniem Prezesa Zarządu nr 1/02/2011 ograniczono badanie ścieków jedynie do parametru ChZT oraz podwyższono pułap do 1500 mg/l.

dowód: pismo (...), L.dz (...), k. 14 akt admin.

Koszt badań laboratoryjnych dla odbiorów usług, będących osobami fizycznymi, (...) wyliczyło na kwotę 20,95 zł

dowód: pismo (...), L.dz (...), k. 14 akt admin.; faktury wystawione za analizy laboratoryjne, k. 113-117 akt admin.

Na dzień 18 czerwca 2012 r. w obrocie prawnym funkcjonowało 87 umów o odbiór przez (...) od konsumentów ścieków ze zbiorników bezodpływowych – 85 umów zawarto w 2011 r., a 2 umowy w 2012 r. W roku 2011 Przedsiębiorstwo odnotowało wpływy z tytułu odprowadzania ścieków na poziomie 6.981.340,36 zł, przy czym wpływy z tytułu opłat za przekroczenie ładunków ścieków dowożonych przez indywidualnych odbiorców usług wyniosły 6.218,77 zł, co stanowi 0,08% ogólnych wpływów z tytułu odprowadzania ścieków. W okresie od 1 stycznia do 30 maja 2012 r. wpływy z opłat dodatkowych za przekroczenie ładunku ścieków, pochodzących ze zbiorników bezodpływowych należących do konsumentów, wyniosły 1.337,46 zł.

dowód: pismo (...) nr (...), k. 145-146 akt admin.; pismo (...) L.dz (...), k. 135 akt admin.; notatka służbowa Biura Obsługi Klienta w (...) z 14 czerwca 2012 r., k. 148 akt admin., Raport sprzedaży według grup za okres: 2012-01-01 – 2012-05-31, k. 149 akt admin.

W Taryfie dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy J., obowiązującej od 1 czerwca 2012 r., wyodrębniono grupę 9 – gospodarstwa domowe – w zakresie odprowadzania ścieków dowożonych wozami asenizacyjnymi bezpośrednio do oczyszczalni ścieków w C.. Wskazana taryfowa grupa obejmuje odbiorców usług odprowadzania ścieków, będących osobami fizycznymi nie prowadzącymi działalności gospodarczej, właścicieli i zarządców oraz posiadających inny tytuł prawny do nieruchomości. Rozliczenie z nimi następuje na podstawie ilości w momencie zrzutu ścieków. Według postanowień Taryfy, każdy zrzut będzie

natychmiastowo badany pod kątem przekroczenia parametrów dopuszczalnych, z chwilą przekroczenia tych parametrów naliczane będą opłaty dodatkowe za przekroczenia. Przewoźnicy zostali zobowiązani dostarczać ścieki tylko od jednego odbiorcy, tak aby było możliwe pobranie próbek i odpowiednie zbadanie ścieków pod kątem przekroczenia ładunków i odpowiedniego zafakturowania odbiorcy. W przypadku gdy przewoźnik dowiezie jednorazowo ścieki od kilku odbiorców, ścieki nie zostaną odebrane (pkt 5.12. Taryfy).

dowód: wniosek (...) o zatwierdzenie taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków wraz z załączoną Taryfą, k. 151-165 akt admin.

Postanowieniem z 21 grudnia 2011 r. Prezes UOKiK wszczął przeciwko (...) postępowanie ws. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w związku z podejrzeniem stosowania przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 1 i 2 ww. ustawy, polegającej na bezpodstawnym obciążaniu konsumentów nieprzyłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej, dowożących nieczystości ciekłe do punktu zlewnego w C., opłatami dodatkowymi za przekroczenie ustalonych parametrów zanieczyszczeń oraz kosztami badań laboratoryjnych każdorazowo dowożonych ścieków, co może naruszać dobre obyczaje i godzić w zbiorowe interesy konsumentów. Postępowanie to zakończyło się wydaniem przez Prezesa decyzji, która została zaskarżona w niniejszym postępowaniu sądowym.

dowód: postanowienie znak: (...), k. 129-130 akt admin.

W roku 2011 (...) osiągnęło przychód w wysokości (...) zł.

dowód: oświadczenie o wysokości osiągniętego przychodu w 2011 roku, k. 138 akt admin.

Powyżej opisany stan faktyczny Sądu ustalił w oparciu o powołane dowody, którym przyznano moc dowodową.

W toku postępowania Sąd przeprowadził - w trybie pomocy prawnej, udzielonej przez Sąd Rejonowy w Jarocinie – dowód z zeznań świadka K. O., na okoliczność wykazania, że wprowadzenie zarządzenia o poborze opłat na podstawie stosunku umownego było uzasadnione technologicznie, organizacyjnie i kosztowo, oraz celem wykazania stopnia wpływu ścieków dowożonych wozami asenizacyjnymi na urządzenie kanalizacyjne jakim jest oczyszczalnia ścieków. Świadek zeznała, że nie potrafi odpowiedzieć, jakie procesy chemiczne i biologiczne zachodzą w zbiornikach bezodpływowych. Stwierdziła, że im dłużej ścieki są przechowywane w zbiorniku, tym wyższy jest stopień zanieczyszczeń, zaś stan urządzeń kanalizacyjnych oczyszczalni ścieków zależy od rodzaju ścieków i urządzeń. Według świadka, im wyższy jest ładunek zanieczyszczeń, tym wyższe są koszty oczyszczania, a właściciel zbiornika bezodpływowego ma możliwość zapobieżenia dużemu ładunkowi zanieczyszczeń organicznych i zawartości zawiesin ogólnych przez regularne opróżnianie zbiornika. Świadek nie pamięta, jakie były wyniki badań nieczystości w oczyszczalni w C., czy w regularnie opróżnianych zbiornikach było przekroczone stężenie ChZT 1500 mg/l (zeznania świadka, k. 110-111). Sąd dał wiarę zeznaniom świadka K. O., ponieważ są one logiczne i spójne. Ostatecznie zeznania te nie miały jednak istotnego wpływu na rozstrzygnięcie sprawy nadto, okoliczności objęte tezą dowodową nie były sporne w sprawie -Prezes UOKiK ich nie kwestionował.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny, co do zasady, nie był w niniejszej sprawie sporny. Kwestia sporna sprowadzała się natomiast do oceny prawnej praktyki stosowanej przez (...).

Stosownie do art. 24 ust. 1 i 2 uokik, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, przez które rozumie się godzące w te interesy bezprawne działanie przedsiębiorcy.

W ocenie Sądu, powód niesłusznie zawęża pojęcie bezprawności do sprzeczności określonej praktyki z przepisami prawa. Stwierdzenie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów wymaga bezprawności działania

przedsiębiorcy. Bezprawność ta może się natomiast przejawiać zarówno w działaniu sprzecznym z prawem lub zasadami współżycia społecznego (bezprawność sensu stricto, por. art. 58 k.c.), jak i z dobrymi obyczajami (bezprawność sensu largo). Innymi słowy, bezprawność oznacza sprzeczność z porządkiem prawnym, rozumianym jako nakazy i zakazy wynikające zarówno z normy prawnej, jak również z zasad współżycia społecznego, dobrych obyczajów. Bezprawnym zachowaniem będzie więc takie, które stanowi obiektywne złamanie określonych reguł postępowania.

W ujęciu art. 24 uokik sprzeczność z prawem należy zatem rozumieć szeroko, nie tylko w kategoriach zachowań sankcjonowanych przez prawo, w tym także przepisów wyznaczających granice korzystania ze swobody umów. Tak określona bezprawność ma charakter obiektywny i jest niezależna od wystąpienia szkody, czy też zamiaru (winy) po stronie podmiotu dopuszczającego się bezprawnych działań. Trafnie zauważa Prezes UOKiK, że sugerowana przez (...) interpretacja pojęcia bezprawności uniemożliwia dokonanie oceny zachowania przedsiębiorcy w tych sytuacjach, w których przedsiębiorca działa bez podstawy prawnej, co w rezultacie oznacza pozbawienie konsumenta ochrony prawnej w relacjach z przedsiębiorcą.

W orzecznictwie przyjmuje się, że dobrym obyczajem jest szeroko rozumiany szacunek do drugiego człowieka, oparty na regule postępowania zgodnego z zasadami etyki, moralności i aprobowanymi społecznie obyczajami. Do dobrych obyczajów zaliczyć należy, w szczególności, następujące wartości: uczciwość, szczerłość, lojalność, rzetelność i fachowość. Natomiast jako sprzeczne z dobrymi obyczajami należy rozumieć działania, które uniemożliwiają realizację tych wartości, w tym także działania prowadzące do dezinformacji lub wywołania u konsumenta błędnego mniemania, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności, ukształtowania stosunku zobowiązaniowego niezgodnie z zasadą równorzędności stron, czyli działania powszechnie uznawane za nieuczciwe, nierzetelne lub sprzeczne z akceptowanymi standardami postępowania. Wchodzą tu w grę zarówno działania naruszające interesy ekonomiczne konsumenta, jak i sytuacje, w których zostanie spowodowany u niego dyskomfort, mitręga, wynikające z naruszenia prywatności, wygody, poczucia godności osobistej, czy satysfakcji z zawarcia umowy określonej treści.

Należy podkreślić, że uokik zakazuje zarówno faktycznego naruszania zbiorowych interesów konsumentów, jak i ich potencjalnego zagrożenia. Bez znaczenia pozostaje przy tym kwestia motywacji, zamiaru, czy świadomości sprawcy. Nie jest też konieczne, aby niedozwolone działaniem było podjęte np. z zamiarem osiągnięcia zysku, wprowadzenia w błąd. Już samo zagrożenie interesu konsumentów stanowi przedmiot ochrony prawnej.

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności niniejszej sprawy Sąd Okręgowy podziela stanowisko Prezesa UOKiK, co do kwalifikacji prawnej praktyki, zarzuconej (...) w zaskarżonej decyzji. Bezprawność zachowania powoda przejawiała się w danym przypadku nie w sprzeczności z konkretnymi przepisami prawa, lecz w sprzeczności z dobrymi obyczajami. Powód obciąża bowiem konsumentów opłatami za przekroczenie określonych parametrów odbieranych ścieków i kosztami badań laboratoryjnych tych ścieków, podczas gdy żaden przepis prawa nie przewiduje obowiązku ponoszenia przez konsumentów takich ciężarów finansowych.

Odnosząc stanowiska (...), iż bezprawność jego działania uchyla zgoda rzekomo pokrzywdzonego konsumenta, wyrażona poprzez zawarcie umowy, należy stwierdzić, że nawet gdyby uznać adekwatność zastosowania tej instytucji w analizowanym przypadku, trudno uznać za skuteczne wyrażenie zgody przez przystąpienie do umowy o treści przygotowanej uprzednio i narzuconej przez kontrahenta. Umowy o odbiór ścieków ze zbiorników bezodpływowych są zawierane w oparciu o wzorzec umowy, opracowany przez Przedsiębiorstwo. Konsument korzystający z usług (...) nie ma realnej możliwości negocjowania postanowień umowy, a w każdym bądź razie, powód nie wskazywał na taką możliwość. Istotnym jest przy tym, że konsument ma ograniczoną możliwość wyboru innego kontrahenta, ponieważ wybór innego odbiorcy ścieków wiązałby się dla niego z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów, związanych z transportem nieczystości do bardziej odległego punktu zlewnego.

Ustosunkowując się do zarzutu naruszenia art. 353¹ k.c. Sąd Okręgowy zauważa, że zasada swobody kontraktowania nie ma charakteru bezwzględnej, gdyż treść lub cel kształtowanego przez strony stosunku prawnego nie może być sprzeczny z właściwością stosunku, ustawą lub zasadami współżycia społecznego. Uszczegółowienie ww.

zasady, której swoistym odpowiednikiem są dobre obyczaje, konieczne jest przy kreowaniu stosunków umownych pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem, w których szczególnie nacisk kładzie się na zgodność z zasadą rzetelności, uczciwego postępowania i podwyższonej staranności. W ocenie Sądu, twierdzenia powoda, jakoby jego działanie, związane z wprowadzeniem spornych opłat, miało charakter prokonsumencki, nie zasługują na uwzględnienie. Poprzez swoją praktykę (...) różnicuje bowiem de facto sytuację dwóch grup usługobiorców, mianowicie, tylko konsumenci dowożący ścieki wozami asenizacyjnymi są obciążani dodatkowymi opłatami za przekroczenie ustalonych parametrów, natomiast nie ponoszą tych opłat konsumenci przyłączeni do sieci kanalizacji sanitarnej. Słusznie zauważa przy tym pozwany, że nieuzasadnione jest powoływanie się przez Przedsiębiorstwo na zasadę swobody umów w sytuacji, gdy umowy o odbiór ścieków ze zbiorników bezodpływowych są zawierane w oparciu o wzorzec umowy, z którego istnieniem należy wiązać brak rzeczywistego wpływu konsumenta na treść postanowień umownych (por. art. 385¹ § 3 k.c.).

Za niezrozumiały należało uznać zarzut powoda dotyczący naruszenia przez Prezesa Urzędu art. 9 ust. 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, przez upatrywanie się w tym przepisie podstawy naliczenia kwestionowanych opłat. To powód wskazał bowiem tę regulację, jako pośrednie źródło praw i obowiązków stron, w piśmie z 5 lipca 2011 r. Oczywiście było więc odniesienie się przez pozwanego do tego przepisu w kontekście zarzutów postawionych (...). (k. 12-13 akt admin.).

Wbrew sugestiom powoda, z uzasadnienie zaskarżonej decyzji nie wynika także, by pozwany przyjął, że oczyszczalnia ścieków nie jest urządzeniem kanalizacyjnym, co w konsekwencji doprowadziło do uznania, że § 28 ust. 3 Regulaminu nie ma zastosowania. W uzasadnieniu podniesiono tylko, że wskazane uregulowanie odnosi się wprost do odbiorców odprowadzających ścieki do sieci kanalizacyjnej (...). W § 2 pkt 5 Regulaminu przewidziano, że odbiorcą jest odbiorca usług, o którym mowa w art. 2 pkt 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, tj. każdy, kto korzysta z usług wodociągowo - kanalizacyjnych z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Natomiast w powołanym wyżej piśmie do Prezesa UOKiK z 5 lipca 2011 r. powód przyznał, że odbieranie ścieków przez stację zlewną nie stanowi działalności z zakresu zbiorowego odprowadzania ścieków z uwagi na to, że ścieki te nie są wprowadzane do urządzeń kanalizacyjnych, lecz do stacji zlewnej za pośrednictwem podmiotu uprawnionego do opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Z kolei stosownie do § 28 ust. 3 i 4 Regulaminu, w przypadku przekroczenia dopuszczalnych stężeń (...) może pobierać opłatę dodatkową, a sposób ustalenia jej wysokości wskazuje Umowa, przez którą rozumie się wyłącznie umowę o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków, o której mowa w art. 6 ww. ustawy (§ 2 pkt 6 Regulaminu), a nie umowę na zrzut ścieków zebranych w zbiorniku bezodpływowym (§ 6 ust. 1 pkt 11 Regulaminu). Przywołane postanowienia Regulaminu nie stanowią zatem podstawy prawnej nakładania spornych opłat na usługobiorców dostarczających ścieki wozami asenizacyjnymi do zlewni w C.. Zarzuty sformułowane w pkt d i e odwołania nie zasługują wobec tego na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie, oprócz przesłanki bezprawności, spełniona została również przesłanka godzenia przez przedsiębiorcę w zbiorowe interesy konsumentów. Przesłanka ingerencji w „zbiorowe interesy konsumentów”, o istnieniu których nie świadczy suma interesów jednostkowych oznacza, że zakaz z art. 24 uokik obejmuje zachowania przedsiębiorcy, które można określić jako „generalne”, czyli dotyczące każdego konsumenta znajdującego się w określonej sytuacji. Praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalność zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład określonej grupy (T. Skoczny, Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz, 2014 r., System Informacji Prawnej Legalis). Przedmiotem ochrony nie są zatem interesy indywidualnego konsumenta lub grupy indywidualnych konsumentów, ale wszystkich klientów traktowanych jako grupa uczestników rynku zasługująca na szczególną ochronę. W analizowanym przypadku, praktyka powoda może dotyczyć interesów nieokreślonej liczby - zarówno faktycznych, jak i potencjalnych - konsumentów, tj. tych, którzy zawarli lub mogą zawrzeć z (...) umowę o odbiór ścieków ze zbiorników bezodpływowych.

Podsumowując dotychczasowe rozważania Sąd Okręgowy stwierdza, że zarzucona powodowi praktyka wypełnia znamiona praktyki, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 uokik. Wobec powyższego, Prezes UOKiK uprawniony był do nałożenia na powodowe Przedsiębiorstwo kary pieniężnej na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 uokik. Sąd w pełni podziela ocenę pozwanego Prezesa, zarówno co do zasadności orzeczenia kary, jak i jej wysokości. Należy podkreślić, że powód nie podniósł żadnych zarzutów co do wymiaru kary.

W ocenie Sądu, orzeczona kara spełnia przesłanki określone w art. 111 uokik. W szczególności kara ta uwzględnia wysokość przychodu przedsiębiorcy uzyskanego w 2011 r., nieumyślny charakter naruszenia, ujawnienie praktyki na etapie zawierania umowy, ponad roczny okres jej stosowania, brak okoliczności łagodzących czy obciążających, czy też brak zamiaru osiągnięcia nieuzasadnionych korzyści finansowych. Wysokość nałożonej kary jest adekwatna do możliwości finansowych powoda, gdyż pozostaje we właściwej proporcji do uzyskanego przez Spółkę w 2011 r. przychodu. Kara w orzeczonej wysokości stanowi zaledwie(...) przychodu przedsiębiorcy oraz 1% kary maksymalnej, więc nie wpłynie negatywnie na działalność powoda.

Z tych wszystkich względów, na podstawie art. 479^{31a} § 1 k.p.c., Sąd oddalił odwołanie.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z wyrażoną w art. 89 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty należne pozwanemu Prezesowi UOKiK złożyło się wynagrodzenie radcy prawnego w wysokości 360 zł, ustalone na podstawie § 14 ust. 3 pkt 1 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. ws. opłat za czynności radów prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

SSO Magdalena Sajur-Kordula